

Aktuální informace

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha 15. 5. 2018

Léčba uživatelů drog v ČR v roce 2017

The treatment of drug users in the Czech Republic in 2017

Souhrn

Národní registr léčby uživatelů drog je novým zdravotním registrem. Tento registr obsahuje data o pacientech, kteří začali a ukončili léčbu závislosti (vč. substituční). Údaje o léčených klientech v r. 2017 nahlásilo do registru celkem 120 programů. V registru bylo evidováno celkem 3 196 uživatelů alkoholu, 348 uživatelů tabáku a 312 patologických hráčů a 4 791 uživatelů drog mimo alkoholu a tabáku (nelegálních drog).

Summary

The National Register of Drug Users in Treatment is new health register. The register includes data on patients starting and terminating addiction (including substitution) treatment. 120 programs reported data on treated clients to register in 2017. A total of 3,196 alcohol users, 348 tobacco users, 312 gamblers and 4,791 illegal drug users (excluding alcohol and tobacco) were recorded in the register.

Úvod

K popisu situace v oblasti léčby uživatelů drog v ČR jsou použity data z nového Národního registru léčby uživatelů drog (NRLUD), který byl spuštěn v r. 2015.

NRLUD jako nový zdravotní registr integruje stávající informační systém Hygienické služby, tzv. Registr žádostí o léčbu spojenou s užíváním drog a substituční registr (tzv. NRULISL), tedy dvě hlásné povinnosti do jednoho registru.

NRLUD na rozdíl od Registru žádostí o léčbu umožňuje také hlášení osob s primární drogou alkohol i tabák nebo patologických hráčů. Primární diagnóza (problém), pro kterou je pacient léčen, je tedy závislostní a evidována je zahájená léčba (intervence) směřující k uzdravě. Základem sběru dat je hlášení zahájení léčby a hlášení ukončení léčby.

Metodika

Ke zpracování dat NRLUD byla poprvé použita kromě hlášení se zahájením léčby v daném roce (tzn. v r. 2017) také hlášení se zahájením před tímto rokem, u nichž byla potvrzena léčba. Pokud měl jeden klient během roku více zahájení léčby, byla pomocí jednoznačného identifikátoru započítána vždy pouze první léčba v daném roce. Stejná kritéria byla použita u substituční léčby.

Výsledky

Údaje o léčených klientech v r. 2017 nahlásilo do registru celkem 120 programů a celkem bylo evidováno 8 647 klientů, z nichž 3 513 (40,6 %) zahájilo léčbu poprvé v životě (tzv. prvožadatelé).

Ze 120 programů 53 % poskytuje ambulantní léčbu (21 % je hlášení ze substituční léčby), 25 % tvoří kontaktní centra a terénní programy, 16 % lůžková zdravotnická zařízení a 6 % terapeutické komunity. Nejčastěji zastoupenými regiony v registru z hlediska počtu zařízení byly Praha (21 programů), Ústecký (14 programů), Jihomoravský a Olomoucký kraj (oba po 12 programech). Podrobné členění hlásících programů v r. 2017 podle krajů uvádí tabulka 1.

tabulka 1: Počet provozovatelů a programů hlásících léčené klienty do NRLUD v r. 2017 podle krajů

Kraj	Ambulantní péče	z toho substituční léčba	Kontaktní centrum a terénní program	Lůžková péče	Terapeutická komunita	Celkem
Hl. m. Praha	16	7	3	2	0	21
Středočeský kraj	6	2	1	1	1	9
Jihočeský kraj	6	3	3	1	1	11
Plzeňský kraj	4	1	1	0	0	5
Karlovarský kraj	0	0	1	0	0	1
Ústecký kraj	4	1	7	1	2	14
Liberecký kraj	1	0	0	0	1	2
Královéhradecký kraj	4	3	0	1	0	5
Pardubický kraj	1	0	1	1	0	3
Kraj Vysočina	4	1	2	4	1	11
Jihomoravský kraj	8	3	2	1	1	12
Olomoucký kraj	5	1	3	4	0	12
Zlínský kraj	3	1	3	1	0	7
Moravskoslezský kraj	2	2	3	2	0	7
Celkem	64	25	30	19	7	120

V r. 2017 bylo v registru celkem 3 196 (37 %) léčených uživatelů alkoholu, 348 (4 %) uživatelů tabáku a 312 (4 %) léčených patologických hráčů. Uživatelů drog mimo alkohol a tabák (nelegálních drog) bylo celkem 4 791 (55 %). Poprvé v životě bylo léčeno 1 238 uživatelů alkoholu (39 % ze všech léčených uživatelů alkoholu), 136 uživatelů tabáku (39 %), 176 patologických hráčů (56 %) a 1 963 (41 %) uživatelů ostatních drog (graf 1).

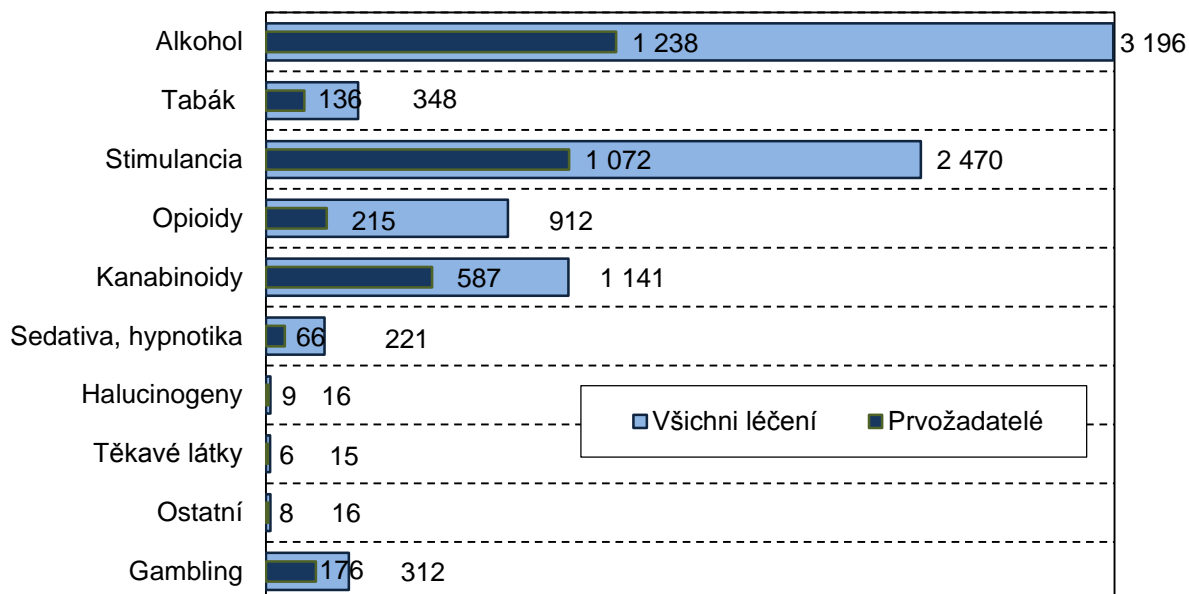
Mimo alkohol byly nejčastějšími drogami stimulancia (2 470 osob; 29 %), z nich zejména pervitin, který jako hlavní užívanou látku označilo 2 317 osob (27 %). Následovaly konopné látky (1 141 osob; 13 %) a opiáty (912 osob; 11 %). U prvožadatelů o léčbu je pořadí podle primární drogy stejné - nejvyšší počet klientů byl u stimulancií, resp. pervitinu (1 012 osob; 29 %), následují konopné látky (587 osob; 17 %) a opioidy (215 osob; 6 %).

Z uživatelů opioidů více než polovina (53 %; 484 osob) užívalo heroin a necelá pětina (16 %; 222 osob) buprenorfin s i bez naloxonu (tabulka 2 a graf 1).

tabulka 2: Počet žadatelů o léčbu v r. 2017 podle primární (základní) drogy

Druh drogy droga	Všichni léčeni	Prvožadatelé
Alkohol	3 196	1 238
Tabák	348	136
Stimulancia	2 470	1 072
pervitin	2 317	1 012
amfetamin	98	29
extáze (MDMA, MDA, MDEA)	26	17
kokain HCl	24	13
crack kokain	5	1
Opioidy	912	215
heroin, dia-morfin	484	113
buprenorfin	148	27
buprenorfin v kombinaci s naloxonem	74	17
fentanyl	11	5
kodein a deriváty kodeinu	14	4
metadon	34	3
morfin	28	6
opium	43	12
jiná opiátová analgetika	54	20
jiné opiáty	14	2
jiné syntetické opiáty (kromě opiátových analgetik)	8	6
Kanabinoidy	1 141	587
marihuana	1 140	587
hašiš	1	0
Sedativa, hypnotika	221	66
benzodiazepiny	159	41
barbituráty	3	0
hypnotika III. generace (tzv. Z-drugs, tj. zolpidem, zopiclon, zeleplon)	49	21
jiná sedativa, hypnotika	10	4
Halucinogeny a delirogeny	16	9
LSD	13	8
psilocybin	1	0
jiné halucinogeny a delirogeny	2	1
Těkavé látky	15	6
toluen	14	6
jiné těkavé látky	1	0
Ostatní	16	8
Gambling	312	176
Celkem	8 647	3 513

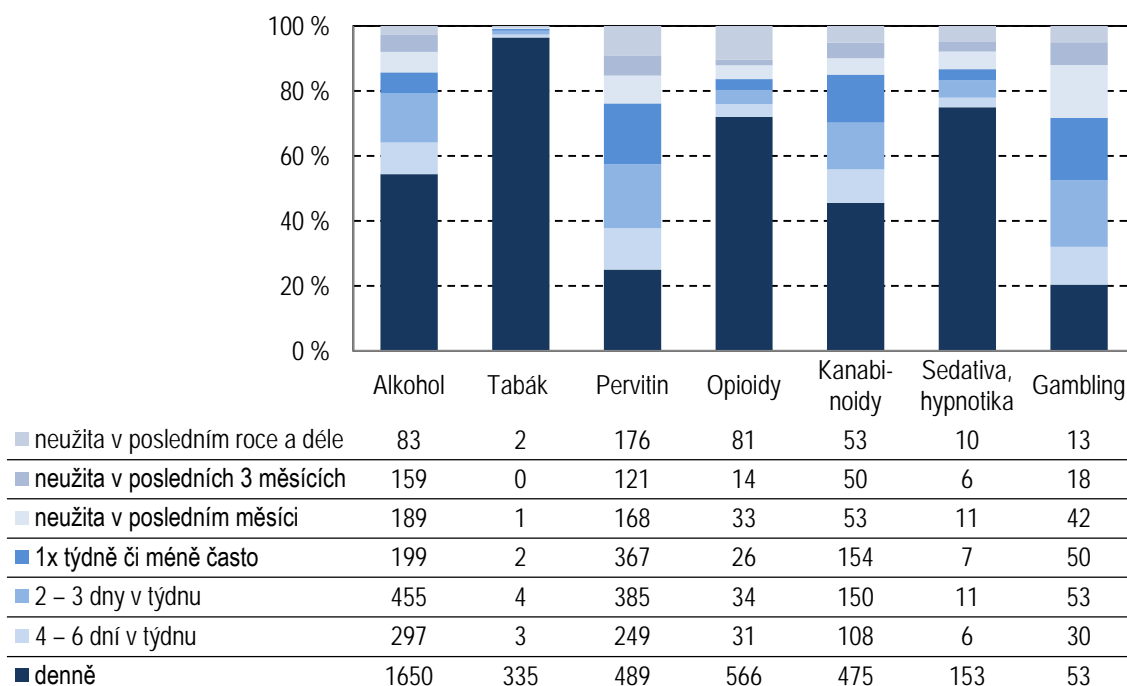
graf 1: Struktura žadatelů o léčbu v r. 2017 podle druhu primární drogy (problému)

U všech povinných položek existuje v NRLUD úniková možnost „neznámo“, která by měla být využívána v případě, že danou informaci nelze od klienta získat. Při zpracování dat, která jsou prezentována dále, byla tato možnost z analýzy vyloučena.

Denní užívání alkoholu bylo zaznamenáno u 54 % klientů s touto základní drogou, tabák denně užívalo 97 % uživatelů, pervitin 25 %, opioidy 72 %, konopné látky 46 % a sedativa a hypnotika 75 % uživatelů. Denně hrálo při vstupu do léčby 21 % patologických hráčů (graf 2).

graf 2: Struktura žadatelů o léčbu v r. 2017 podle četnosti užívání základní drogy (problému)

Dalším ukazatelem, který se povinně sleduje v NRLUD, je způsob aplikace drogy (tabulka 3). Injekční forma aplikace se vyskytovala zejména u uživatelů pervitinu a opioidů

(63 % resp. 60 %). Nejvíce injekčních uživatelů pervitinu užila drogu injekčně v posledním měsíci (59 % z injekčních uživatelů), u injekčních uživatelů opioidů to bylo stejně (59 %). Mezi prvožadateli injekční aplikaci uvedlo 58 % uživatelů pervitinu a 57 % uživatelů opioidů, z nich v posledních 30 dnech injekčně užilo drogu 68 % uživatelů pervitinu a 65 % uživatelů opioidů.

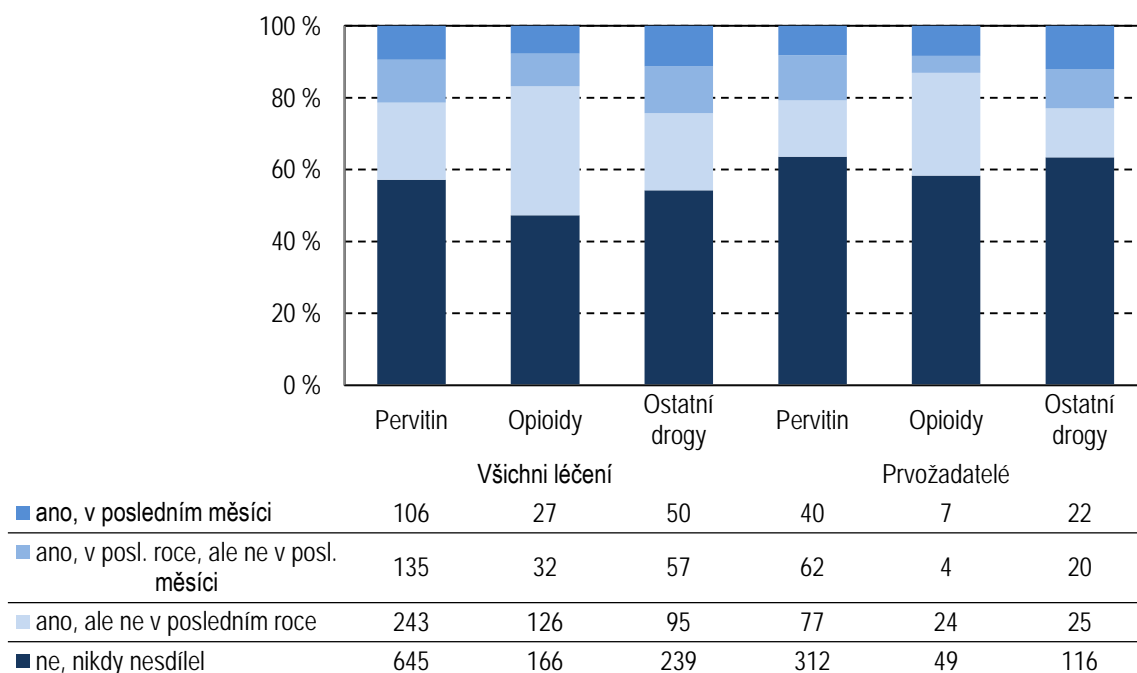
Dalšími způsoby aplikace drogy bylo šňupání, které bylo evidováno u více než 30 % uživatelů pervitinu, a perorální užití, které bylo zaznamenáno u necelé čtvrtiny uživatelů opioidů. U prvožadatelů užívajících pervitin uvedlo jako způsob aplikace drogy šňupání 35 % klientů a více než čtvrtina prvožadatelů užívajících opioidy uvedla užití perorální.

tabulka 3: Počet žadatelů o léčbu v r. 2017 podle užívané drogy (problému) a způsobu aplikace, v %

Způsob aplikace	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika
všichni léčeni						
Injekční	0,0	0,0	62,5	59,8	0,1	3,6
v posledních 30 dnech	0,0	0,0	37,1	35,3	0,0	2,7
v posledních 12 měsících	0,0	0,0	10,5	9,9	0,0	0,0
před 12 měsíci	0,0	0,0	11,8	10,4	0,1	0,0
Perorální	100,0	0,0	1,2	23,7	0,7	95,0
Kouření	0,0	100,0	3,8	6,3	98,6	0,5
Čichání, šňupání	0,0	0,0	30,2	3,1	0,4	0,5
Jiný	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	0,0
prvožadatelé						
Injekční	0,0	0,0	57,5	57,2	0,0	1,5
v posledních 30 dnech	0,0	0,0	39,0	37,2	0,0	0,0
v posledních 12 měsících	0,0	0,0	6,6	7,9	0,0	0,0
před 12 měsíci	0,0	0,0	9,5	7,9	0,0	0,0
Perorální	100,0	0,0	1,7	25,6	0,9	97,0
Kouření	0,0	100,0	3,8	7,0	98,5	0,0
Čichání, šňupání	0,0	0,0	35,4	2,8	0,5	1,5
Jiný	0,0	0,0	0,1	6,5	0,0	0,0

Pokud byla u klienta zaznamenána injekční aplikace ať v současnosti, v posledních 12 měsících, nebo před více než 12 měsíci, je povinně vyplňován ukazatel týkající se sdílení stříkaček či jehel. Z platných odpovědí (po vyloučení odpovědí „neznámo“ a „neodpověděl“) více než 7 % injekčních uživatelů drog uvedlo sdílení v posledních 30 dnech před začátkem léčby (stejný podíl prvožadatelů), 9 % klientů uvedlo sdílení v posledních 12 měsících, ale ne v posledním měsíci (stejný podíl prvožadatelů) a 18 % uvedlo sdílení někdy v životě, ale nikoliv v posledním roce (14 % prvožadatelů). Nikdy nesdílelo podle vlastních výpovědí téměř 41 % injekčních uživatelů drog (více než polovina prvožadatelů). Sdílení jehel a stříkaček podle vybraných drog ukazuje graf 3.

graf 3: Struktura žadatelů o léčbu v r. 2017 podle skupin užívaných drog a sdílení jehel a stříkaček

Kromě primární (základní) drogy se sledují u klientů až 4 další drogy. Většina klientů měla uvedenou jen základní drogu. Nejčastější další drogou byly pervitin, konopné látky a opioidy.

Klienti, kteří jako základní drogu uvedli alkohol, kromě jiného druhu alkoholického nápoje užívali pervitin a konopné látky. Uživatelé tabáku jako další drogu nejčastěji užívali alkohol, konopné látky a pervitin. Nejvíce patologických hráčů uvedlo užívání alkoholu, pervitinu a konopných látek.

Více než 30 % uživatelů pervitinu uvedla užívání konopných látek, desetina užívání alkoholu a 8 % opiátů. Uživatelé opioidů nejčastěji jako další drogu uváděli pervitin, dále jiný opioid a konopné látky. Klienti, kteří se léčili primárně pro užívání konopných látek, uváděli v 61 % případů jako další drogu pervitin, dále alkohol a tabák (tabulka 4).

tabulka 4: Počet žadatelů o léčbu podle základní a vedlejší drogy (problému) v r. 2017

Základní droga	Počet klientů celkem	Bez další drogy (%)	Další droga (%)						
			alkohol	tabák	pervitin	opioidy	kanabinoidy	sedativa, hypnotika	gambling
Alkohol	3 196	76,2	8,0	6,3	7,9	1,3	6,7	2,3	1,1
Tabák	348	2,9	59,2	0,0	39,9	6,3	42,8	4,0	4,9
Pervitin	2 317	57,6	10,5	5,3	1,3	7,5	29,5	0,9	1,9
Opioidy	912	67,1	3,9	2,3	21,8	11,4	6,8	3,9	0,7
Kanabinoidy	1 141	24,0	22,2	16,0	61,0	3,9	0,2	0,9	2,4
Sedativa, hypnotika	221	44,8	29,4	11,3	10,9	17,2	6,3	5,9	1,4
Gambling	312	79,5	7,4	1,6	14,1	1,0	10,6	0,0	0,3
Celkem	8 566	58,5	12,6	6,5	16,2	5,0	13,5	2,0	1,5

Nejvyšší počet všech léčených uživatelů alkoholu byl v r. 2017 hlášen v Praze (475 osob), dále v Olomouckém (433 osob) a Jihomoravském kraji (363 osob), nejvíce uživatelů opioidů bylo hlášeno v Praze (290 osob), Ústeckém (141 osob) a Jihomoravském kraji (108 osob). Nejvíce uživatelů pervitinu bylo hlášeno z Ústeckého kraje (418 osob), Prahy (391 osob) a Moravskoslezského kraje (207 osob).

Uživatelů alkoholu, kteří nastoupili léčbu poprvé v životě, bylo nejvíce v Praze (172 osob), Jihomoravském (139 osob), Olomouckém a Zlínském kraji (oba 135 osob), nejvíce prvožadatelů užívajících pervitinu bylo hlášeno v Ústeckém kraji (191 osob), v Praze (158 osob), Moravskoslezském a Středočeském kraji (oba 77 osob), nejvíce prvožadatelů užívajících opioidy bylo evidováno v Praze (43 osob) a v Ústeckém kraji (35 osob) - tabulka 5.

tabulka 5: Počet žadatelů o léčbu podle základních skupin užívaných drog (problému) a kraje bydliště v r. 2017

Kraj	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	Gambling
	všichni léčeni						
Hl. m. Praha	475	34	391	290	160	49	33
Středočeský kraj	270	47	183	87	99	20	31
Jihočeský kraj	166	12	141	33	65	9	9
Plzeňský kraj	94	5	76	36	28	7	11
Karlovarský kraj	65	2	64	6	24	4	7
Ústecký kraj	177	32	418	141	176	13	52
Liberecký kraj	92	22	105	13	52	6	19
Královéhradecký kraj	188	37	116	28	65	23	46
Pardubický kraj	181	18	100	21	63	6	30
Kraj Vysočina	110	7	94	22	50	4	16
Jihomoravský kraj	363	19	145	108	107	17	6
Olomoucký kraj	433	80	143	28	66	20	27
Zlínský kraj	308	7	86	10	54	14	8
Moravskoslezský kraj	195	22	207	43	115	22	14
bezdomovci	1	0	0	0	0	0	0
cizinci	78	4	48	46	17	7	3
Celkem	3 196	348	2 317	912	1 141	221	312

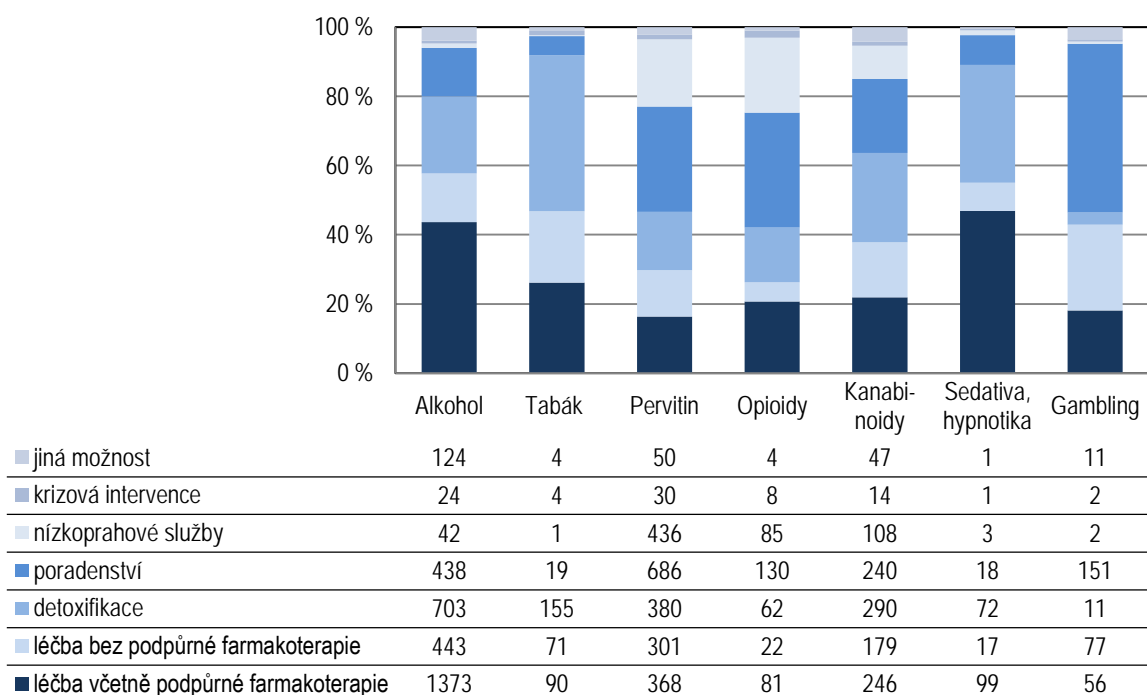
tabulka 5: Počet žadatelů o léčbu podle základních skupin užívaných drog (problému) a kraje bydliště v r. 2017 - pokračování

Kraj	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	Gambling
	prvožadatelé						
Hl. m. Praha	172	11	158	43	82	16	15
Středočeský kraj	108	22	70	19	56	7	19
Jihočeský kraj	86	5	77	10	36	4	4
Plzeňský kraj	33	2	29	11	18	3	5
Karlovarský kraj	21	1	34	2	12	1	3
Ústecký kraj	82	13	191	35	105	1	28
Liberecký kraj	36	14	47	4	29	3	12
Královéhradecký kraj	68	17	55	9	39	6	27
Pardubický kraj	83	5	55	3	36	2	23
Kraj Vysočina	42	3	48	14	23	1	11
Jihomoravský kraj	139	5	63	23	53	4	1
Olomoucký kraj	135	22	46	9	20	6	16
Zlínský kraj	135	4	35	2	20	3	4
Moravskoslezský kraj	62	8	77	12	49	8	7
bezdomovci	1	0	0	0	0	0	0
cizinci	35	4	27	19	9	1	1
Celkem	1 238	136	1 012	215	587	66	176

Téměř 43 % uživatelů alkoholu podstoupila léčbu včetně podpůrné farmakoterapie, více než pětina detoxifikaci. U uživatelů tabáku téměř 45 % osob podstoupilo detoxifikaci a více než čtvrtina léčbu včetně podpůrné farmakoterapie. Patologickým hráčům bylo ve 48 % poskytnuto poradenství a u čtvrtiny léčba bez podpůrné farmakoterapie.

Více než polovina uživatelů opioidů podstoupila substituční léčbu a více než 14 % bylo poskytnuto poradenství. Uživatelé pervitinu téměř v třetině případů využili poradenství, dále nízkoprahové služby (téměř pětina). Více než čtvrtina uživatelů konopných látek podstoupila detoxifikaci, léčbu včetně podpůrné farmakoterapie 22 % klientů a poradenství využilo 21 % klientů. Mezi uživateli sedativ a hypnotik byla nejvíce poskytována léčba včetně podpůrné farmakoterapie (45 %) a detoxifikace (33 %) - graf 4.

graf 4: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle poskytnuté intervence v r. 2017

Podíl žen v populaci všech žadatelů o léčbu v r. 2017 dosáhl 33 %, mezi prvožadateli bylo 34 % žen. V mladších věkových skupinách byl podíl žen vyšší, nejvyšší podíl žen byl ve věkové skupině 15–19 let. Průměrný věk všech léčených uživatelů drog v r. 2017 byl 36,1 roku (muži 36,5 a ženy 35,3) a 33,9 roku (muži 34,3 a ženy 33,3) u prvožadatelů (tabulka 6).

tabulka 6: Počet žadatelů o léčbu podle věkové skupiny a pohlaví v r. 2017, v %

Věková skupina	Všichni léčení		Prvožadatelé	
	muž	žena	muž	žena
- 15	61,5	38,5	55,6	44,4
15–19	45,5	54,5	46,4	53,6
20–24	66,9	33,1	66,3	33,7
25–29	67,9	32,1	70,6	29,4
30–34	70,9	29,1	70,9	29,1
35–39	71,8	28,2	68,0	32,0
40–44	71,0	29,0	71,2	28,8
45–49	72,1	27,9	66,1	33,9
50–54	68,3	31,7	65,5	34,5
55–59	65,4	34,6	66,1	33,9
60–64	62,1	37,9	62,1	37,9
65+	59,3	40,7	56,9	43,1
Celkem	67,4	32,6	65,8	34,2
Průměrný věk	36,5	35,3	34,3	33,3

Mezi uživateli alkoholu tvořily ženy 32 % léčených osob, u uživatelů tabáku byl podíl žen více než 39 % a u patologického hráčství netvořily ani desetinu léčených osob (7 %). U ostatních (nelegálních) drog (bez alkoholu a tabáku) byla situace velice podobná jako u všech evidovaných klientů. Podíl žen byl v r. 2017 mezi uživateli nelegálních drog 34 % a mezi prvožadateli téměř 36 %. Nejvyšší byl podíl žen mezi uživateli sedativ a hypnotik, a to jak mezi všemi žadateli o léčbu celkem (52 %), tak mezi prvožadateli (65 %) - tabulka 7.

tabulka 7: Počet žadatelů o léčbu podle druhu užívané drogy (problému) a pohlaví v r. 2017, v %

Druh drogy	Všichni léčení		Prvožadatelé	
	muž	žena	muž	žena
Alkohol	67,7	32,3	64,9	35,1
Tabák	60,9	39,1	61,8	38,2
Stimulancia	64,7	35,3	63,0	37,0
z toho pervitin	64,3	35,7	62,8	37,2
z toho kokain a crack	72,4	27,6	57,1	42,9
Opiáty	68,1	31,9	63,3	36,7
Kanabinoidy	70,6	29,4	69,8	30,2
z toho marihuana	70,5	29,5	69,8	30,2
Sedativa, hypnotika	48,0	52,0	34,8	65,2
Halucinogeny a delirogeny	75,0	25,0	0,0	0,0
Těkavé látky	73,3	26,7	83,3	16,7
Ostatní	68,8	31,3	87,5	12,5
Gambling	92,6	7,4	91,5	8,5
Celkem	67,4	32,6	65,8	34,2

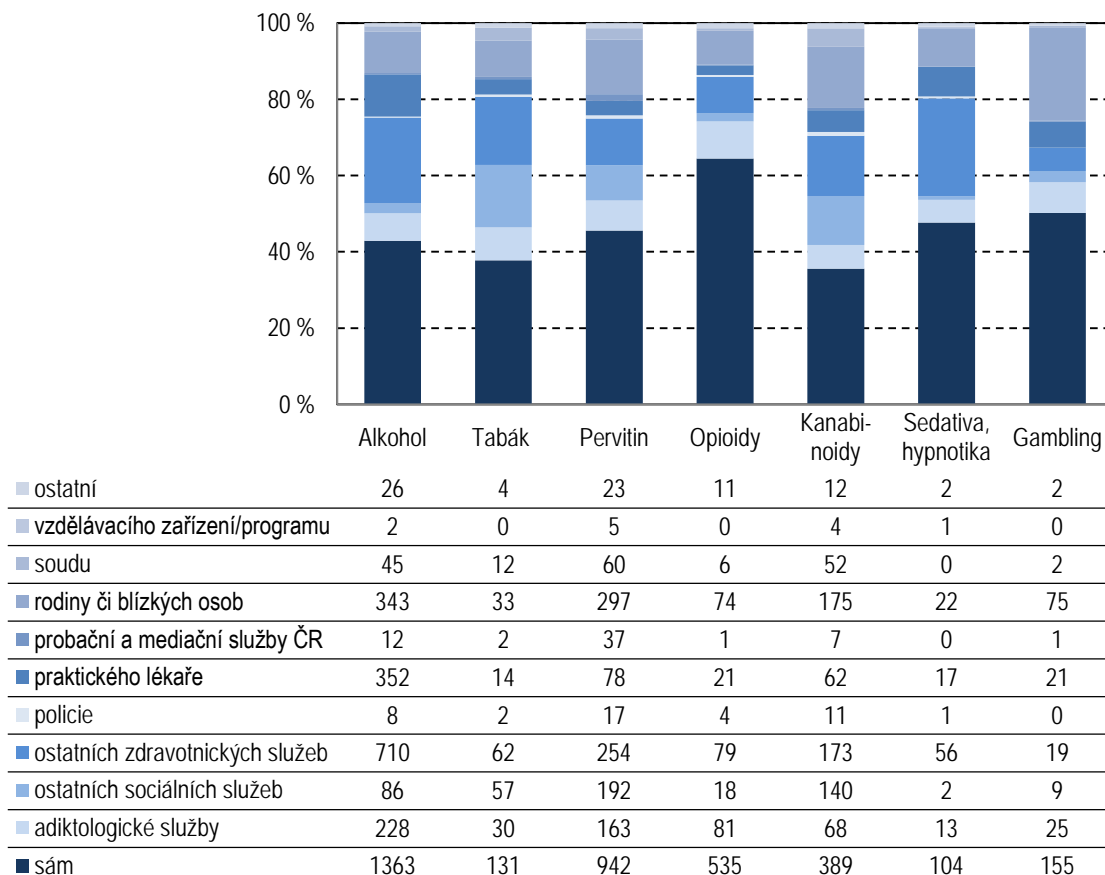
Průměrný věk léčených uživatelů alkoholu byl 44,2 roku a uživatelů tabáku 34,0 roku. Mezi uživateli ostatních drog byl průměrný věk 31,1 roku a průměrný věk patologických hráčů byl při zahájení léčby 34,8 roku (tabulka 8). Průměrný věk uživatelů pervitinu byl 30,1 roku, uživatelů opioidů 36,0 roku a uživatelů konopných drog 26,3 roku.

tabulka 8: Počet žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a věkových skupin v r. 2017, v %

Věková skupina	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	Gambling
- 15	0,0	0,3	0,1	0,0	0,7	0,0	0,3
15–19	1,6	28,7	9,0	1,1	24,7	1,4	1,3
20–24	2,9	8,6	17,2	5,8	21,6	4,5	12,8
25–29	6,1	5,5	25,6	11,4	20,0	10,9	22,8
30–34	11,4	6,9	21,3	20,9	17,4	10,0	19,9
35–39	14,3	13,5	15,2	33,1	8,9	14,0	14,7
40–44	17,6	10,6	6,4	17,8	4,0	10,0	12,2
45–49	13,3	6,9	3,1	5,9	1,7	11,3	6,1
50–54	12,3	8,3	1,2	2,6	0,6	10,9	3,5
55–59	9,6	4,0	0,5	0,8	0,2	8,6	3,2
60–64	6,5	5,5	0,1	0,2	0,2	7,2	1,6
65+	4,3	1,1	0,2	0,3	0,0	11,3	1,6
Průměrný věk	44,2	34,0	30,1	36,0	26,3	45,1	34,8

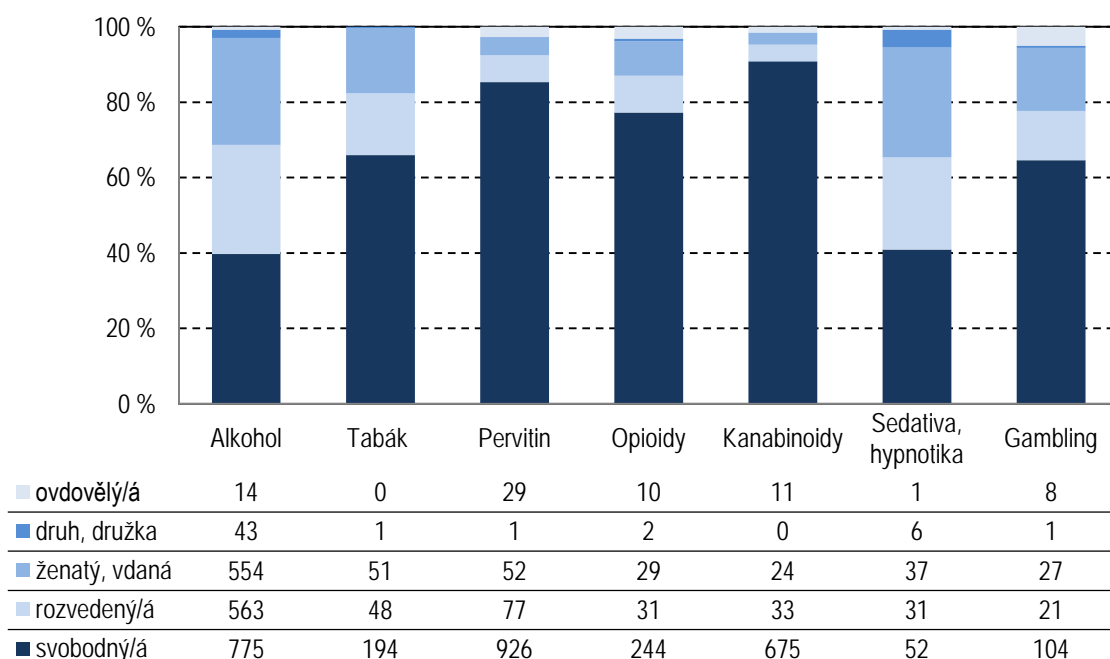
Kromě základních informací o užívaných látkách, pohlaví, věku, bydlišti se v NRLUD povinně sleduje informace o tom, kdo doporučil klientovi léčbu nebo z jakého zařízení byl odeslán. Z dat vyplývá, že nejčastěji klienti přicházejí sami, a to 43 % uživatelů alkoholu, 38 % uživatelů tabáku a 50 % patologických hráčů. Mezi uživateli ostatních drog je podíl těch, kteří sami nastoupili léčbu, také vysoký, a to 41 % uživatelů pervitinu, 59 % uživatelů opioidů, necelá polovina uživatelů sedativ a hypnotik a více než třetina uživatelů konopných látek. Mezi další, kdo nejčastěji klientovi doporučil léčbu, patří jiné zdravotní služby a praktičtí lékaři, rodina či blízké osoby a adiktologická služby. Podrobné informace uvádí graf 5.

graf 5: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle zdroje doporučení léčby v r. 2017

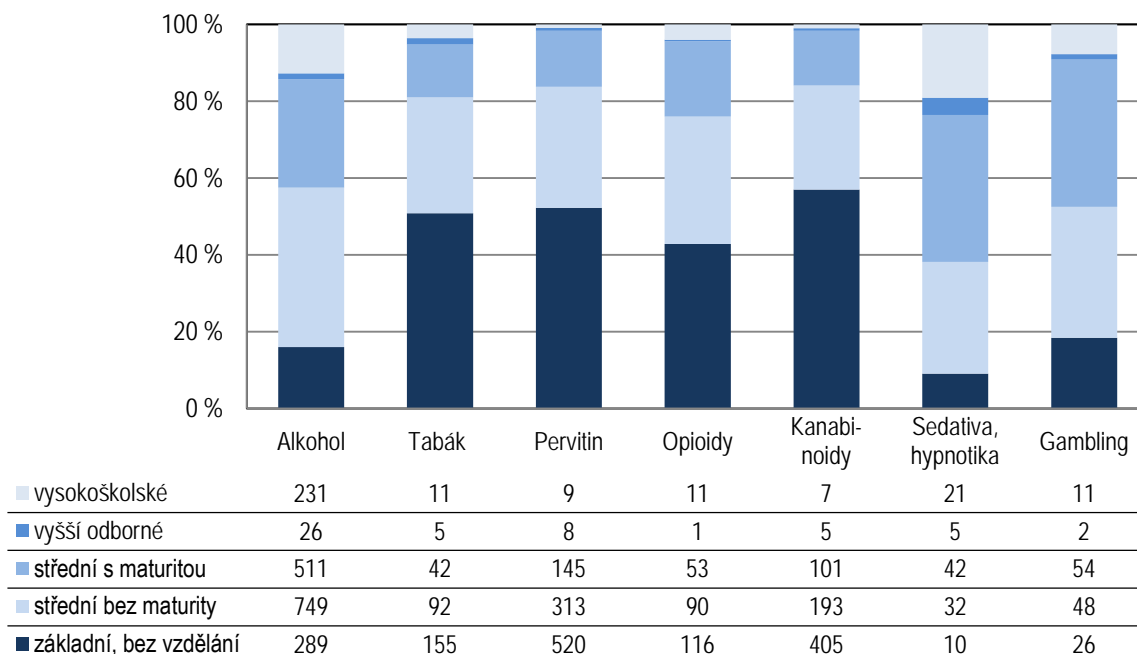
Mezi uživateli nelegálních drog převažovali svobodní - mezi uživateli pervitinu 85 %, uživatelé opioidů 77 % a uživatelé konopných látek 91 %. Mezi uživateli alkoholu bylo 40 % osob svobodných, 29 % osob rozvedených a více než čtvrtina byla sezdaná. Kuřáků bylo svobodných 66 % a patologických hráčů 65 % (graf 6).

graf 6: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle rodinného stavu v r. 2017

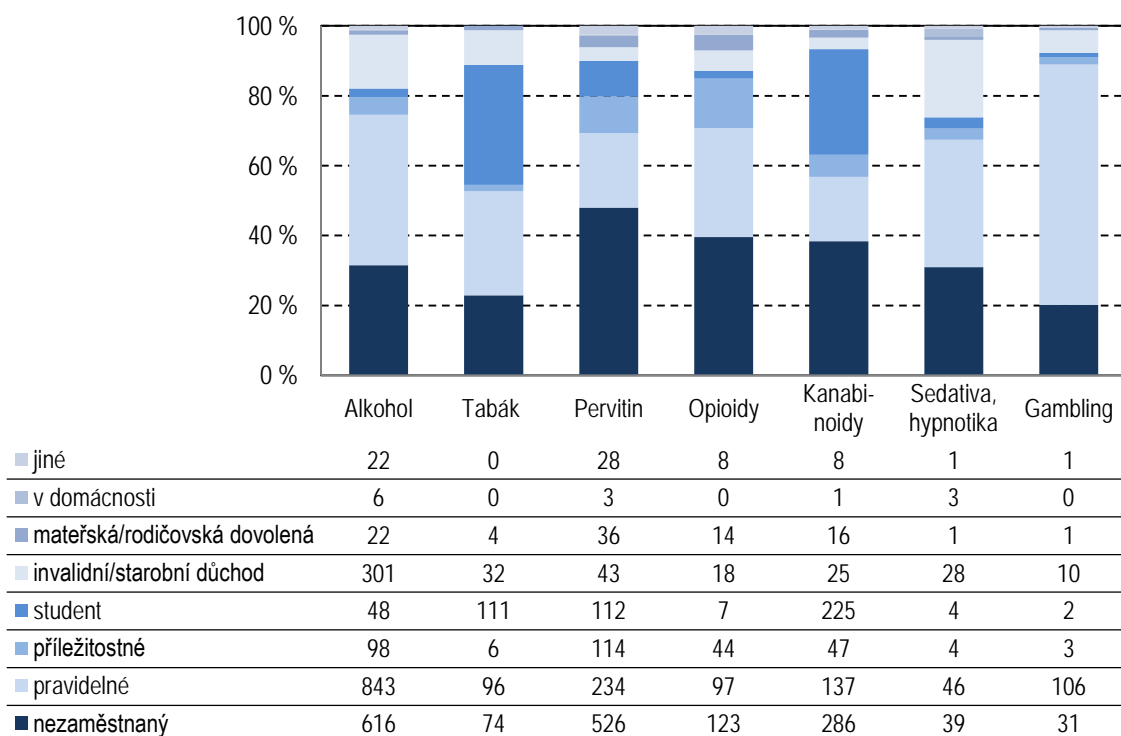
Zatímco uživatelé nelegálních návykových látek měli nejčastěji vzdělání základní, stejně jako uživatelé tabáku, uživatelé alkoholu měli nejčastěji vzdělání střední bez maturity. Největší podíl středoškolsky vzdělaných s maturitou byl mezi problémovými hráči hazardních her a uživateli sedativ a hypnotik (oba po 38 %). Větší podíl vysokoškoláků byl mezi uživateli alkoholu, sedativy a hypnotiky a problémovými hráči hazardních her (graf 7).

graf 7: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle vzdělání v r. 2017

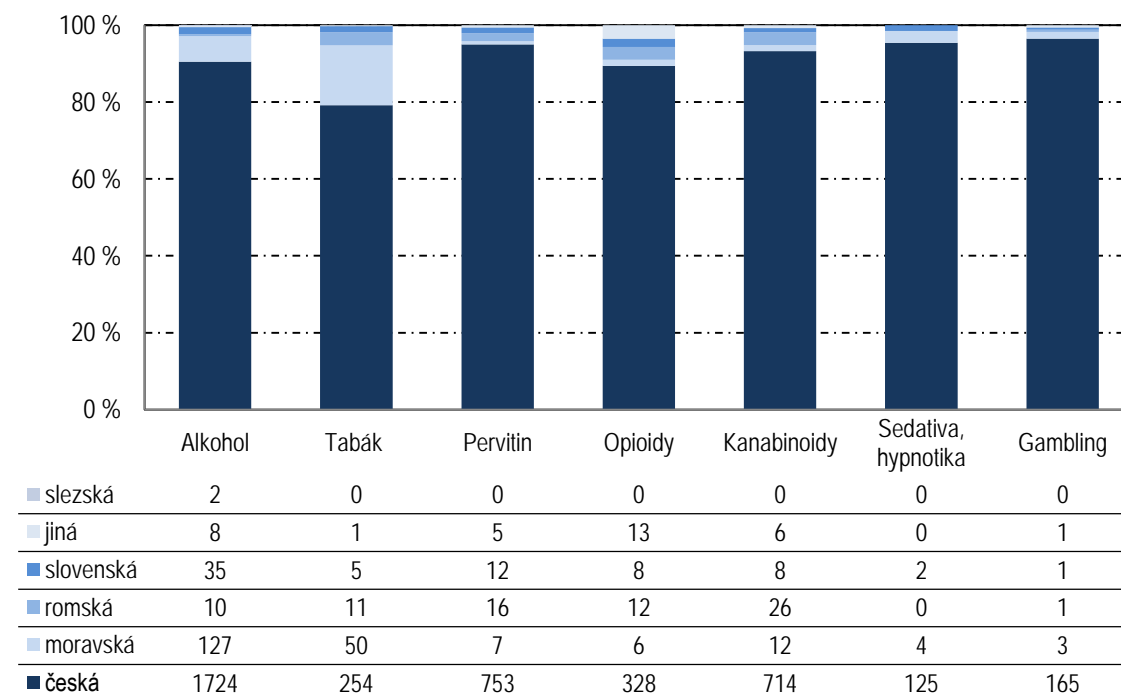
Nejvyšší podíl osob s pravidelným zaměstnáním byl mezi patologickými hráči (69 %) a uživateli alkoholu (43 %). Nezaměstnaní převládali mezi uživateli pervitinu (48 %), opioidů (40 %) a konopných látek (38 %). Mezi uživateli tabáku převládali studenti (graf 8).

graf 8: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle zaměstnání v r. 2017

Většina klientů uvedla českou nebo moravskou národnost, jinou národnost uvedla 4 % uživatelů, a to především romskou a slovenskou (obě po 2 % všech uživatelů) - graf 9.

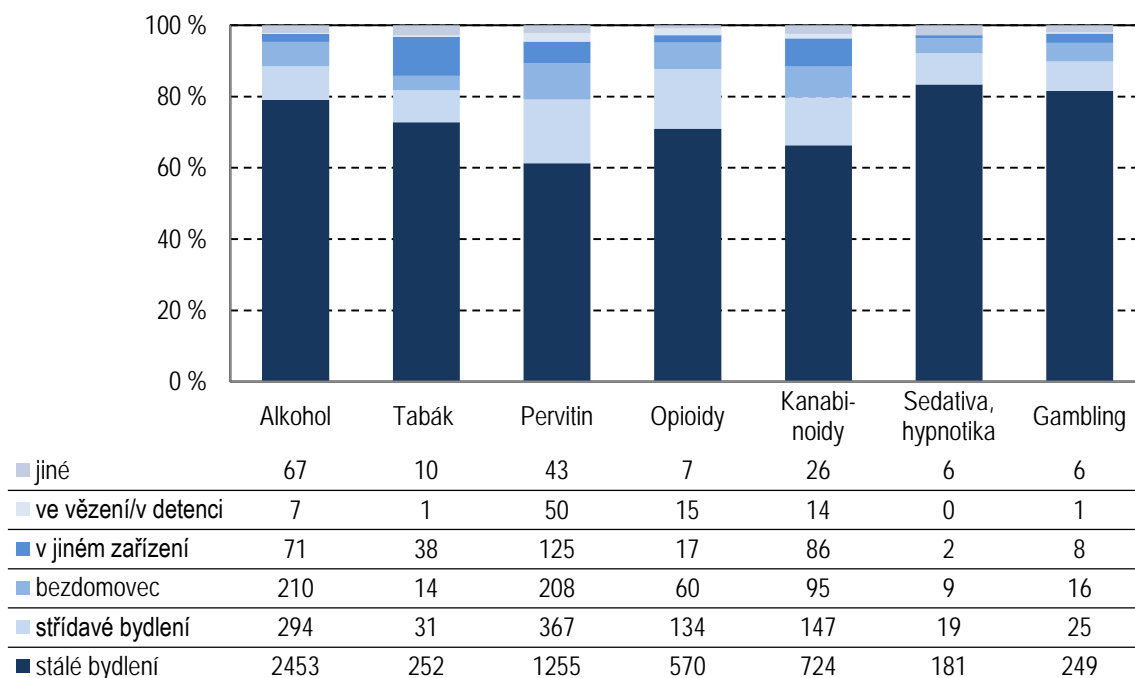
graf 9: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle národnosti v r. 2017

Dalším povinně sledovaným ukazatelem v NRLUD je charakter bydlení, který popisuje stabilitu životní situace klienta. Mezi léčenými uživateli všech typů návykových látek i patologickými hráči převládá stálé bydlení, má ho přibližně 83 % uživatelů sedativ a hypnotik, 82 % patologických hráčů, 79 % uživatelů alkoholu a 73 % uživatelů tabáku.

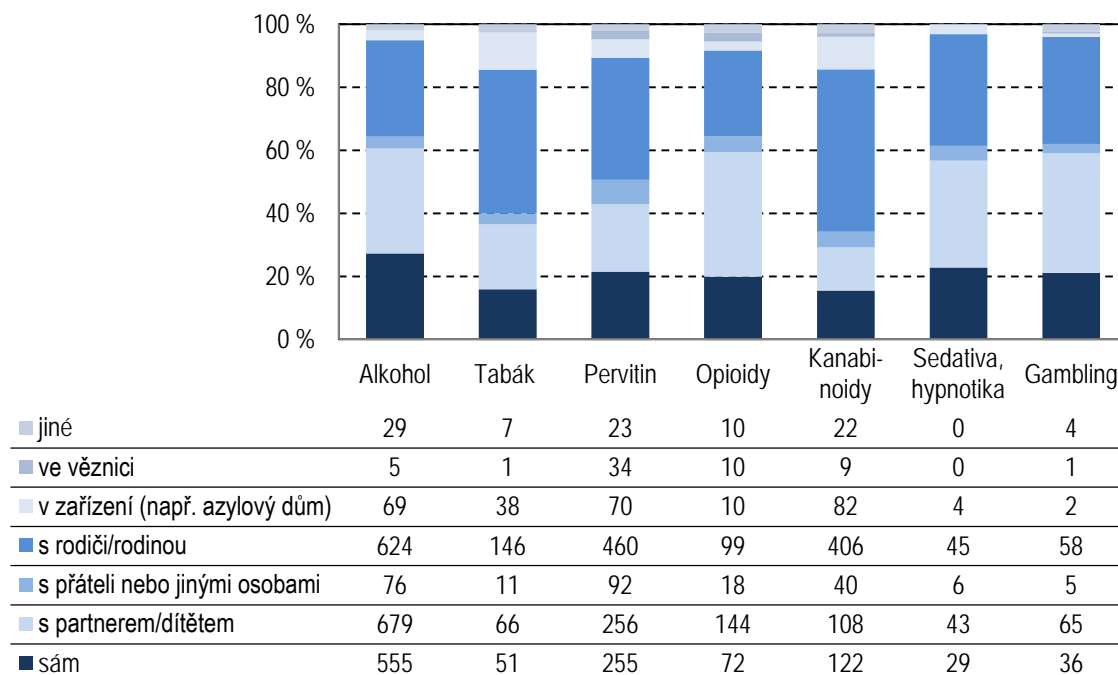
Méně často bylo stálé bydlení evidováno u uživatelů konopných látek (66 %) a pervitinu (61 %) - graf 10.

graf 10: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle charakteru bydlení v r. 2017

Nepovinně sledovanou položkou v NRLUD je informace o tom, s kým klient v době před nástupem do léčby žil. Téměř u všech uživatelů návykových látek převládalo bydlení s rodiči či rodinou nebo s partnerem či dítětem (graf 11).

graf 11: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle toho s kým bydlí v r. 2017

Dalšími nepovinně uváděnými položkami, které popisují životní podmínky uživatelů, jsou informace o tom, zda klient má vlastní děti a zda s dětmi žije. Kromě uživatelů alkoholu a sedativ či hypnotik, z nichž dvě třetiny mají vlastní děti, většina uživatelů návykových látek vlastní děti nemá. Většina uživatelů návykových látek ani s dětmi nežije,

největší je tento podíl u uživatelů tabáku a konopných látek (82 %, resp. 85 %), což je pravděpodobně způsobeno nižším věkem uživatelů těchto látek v léčbě (tabulka 9).

tabulka 9: Počet žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a toho, zda klient má nebo žije s dětmi v r. 2017, v %

	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	Gambling
	Klient má vlastní děti						
Ano	66,3	41,4	36,5	47,9	21,2	66,1	45,6
Ne	33,7	58,6	63,5	52,1	78,8	33,9	54,4
	Klient žije s dětmi						
Ano	32,9	18,4	21,0	32,4	15,5	34,6	35,4
Ne	67,1	81,6	79,0	67,6	84,5	65,4	64,6

Vypracoval: Ing. Nechanská Blanka